

FORSLAG TIL FORSKRIFT OM UTREDNING AV MILJØKONSEKVENSER

01.10.2024

Innhold

FORSLAG TIL FORSKRIFT OM UTREDNING AV MILJØKONSEKVENSER	1
Forskrift om utredning av miljøkonsekvenser (MKU-forskriften)	5
Kapittel 1. Innledende bestemmelser	5
§ 1 Formål.....	5
§ 2 Hvor forskriften gjelder	5
§ 3 Forholdet til annet regelverk	5
§ 4 Hvem er ansvarlig myndighet.....	6
§ 5 Ansvarlig myndighets rolle og ansvar	6
§ 6 Forslagsstiller	6
Kapittel 2. Planer, programmer og prosjekter som skal konsekvensutredes	7
§ 7 Planer og programmer som skal konsekvensutredes.....	7
§ 8 Prosjekter som skal konsekvensutredes	7
§ 9 Endringer som kan gi konsekvensutredningsplikt	7
Kapittel 3. Vurdering av konsekvensutredningsplikt for prosjekter	7
§ 10 Kriterier for vurdering av vesentlige virkninger.....	8
§ 11 Egenskaper ved prosjektet.....	8
§ 12 Lokalisering	8
§ 13 Egenskaper ved påvirkning	9
§ 14 Forslagstillers ansvar og oppgaver ved oppstart av planarbeid og søknad om tillatelse.....	9
§ 15 Ansvarlig myndighets beslutning om konsekvensutredningsplikt	10
Kapittel 4. Plan- eller utredningsprogram	10
§ 16 Krav om plan- eller utredningsprogram	10
§ 17 Krav til innholdet i plan- eller utredningsprogram	10
§ 18 Avklaring av hvilke tema som skal konsekvensutredes.....	11
§ 19 Høring av forslag til plan- eller utredningsprogram	12
§ 20 Fastsetting av plan- eller utredningsprogram	12
§ 21 Krav om uavhengig kontroll av prosjekter	13

§ 22 Bruk av plan- eller utredningsprogram for å avklare overordnede rammer, alternativer eller konsepter.....	13
Kapittel 5. Innhold i konsekvensutredning for planer og programmer	14
§ 23 Generelt om krav til innholdet.....	14
§ 24 Krav til metodikk og fagkompetanse.....	14
§ 25 Beskrivelse av planen eller programmet.....	14
§ 26 Dagens tilstand og nullalternativet.....	15
§ 27 Alternativer	15
§ 28 Påvirkning.....	15
§ 29 Forebygge og avbøte virkninger	16
§ 30 Konsekvenser av planen eller programmet.....	16
§ 31 Etterundersøkelser	16
§ 32 Metoder, kilder og usikkerhet.....	16
Kapittel 6. Innhold i konsekvensutredning for prosjekter.....	17
§ 33 Generelt om krav til innholdet.....	17
§ 34 Krav til metodikk og fagkompetanse.....	17
§ 35 Beskrivelse av prosjektet.....	17
§ 36 Dagens tilstand og nullalternativet.....	18
§ 37 Alternativer	18
§ 38 Påvirkning.....	18
§ 39 Forebygge og avbøte virkninger	19
§ 40 Konsekvenser av prosjektet	19
§ 41 Etterundersøkelser	19
§ 42 Metoder, kilder og usikkerhet.....	19
Kapittel 7. Behandling av konsekvensutredningen.....	20
§ 43. Høring av forslag til plan, program eller prosjekt med konsekvensutredning.....	20
§ 44 Endringer av planer, programmer eller prosjekter etter gjennomført høring.....	20
§ 45 Omgjøring eller fornyet behandling av tillatelser	20
§ 46 Kontroll av konsekvensutredningen og vurdering av behovet for tilleggsutredninger	21
§ 47 Oppdatert kunnskap	21

§ 48 Sluttbehandling av saken	21
§ 49 Offentliggjøring av vedtaket	22
Kapittel 8. Publisering av data fra konsekvensutredninger	23
§ 50 Krav om systematisering og publisering av data.....	23
Kapittel 9. Planer, programmer eller prosjekter med grenseoverskridende virkninger.....	23
§ 51 Nasjonalt kontaktpunkt.....	23
§ 52 Planer, programmer eller prosjekter som kan medføre vesentlige virkninger i andre land	23
§ 53 Planer, programmer eller prosjekter som kan medføre vesentlige virkninger i Norge	24
Kapittel 10. Sanksjoner, ikrafttredelse og overgangsbestemmelser	24
§ 54 Overtredelsesgebyr	24
§ 55 Straff	25
§ 56 Ikrafttredelse	25
§ 57 Overgangsbestemmelser	25
Vedlegg I. Prosjekter som alltid skal konsekvensutredes	26
Vedlegg II. Prosjekter som skal konsekvensutredes hvis det kan medføre vesentlige virkninger etter kapittel 3.	31

Forskrift om utredning av miljøkonsekvenser (MKU-forskriften)

Fastsatt ved kgl.res. [dato, måned, år] med hjemmel i lov 27.juni 2008 nr. 71. om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven) §§ 1-2, 4-1, 4-2, 14-2, 14-6 og 32-8a. Fremmet av

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XX nr. 1a (direktiv 2011/92/EU som endret ved direktiv 2014/52/EU) og nr. 1g (direktiv 2001/42/EF)

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1 Formål

Forskriften skal sikre at hensynet til miljø og samfunn blir ivaretatt ved utarbeidelse av planer, programmer og prosjekter, og når ansvarlig myndighet behandler og tar stilling til om og på hvilke vilkår planer, programmer eller prosjekter kan gjennomføres.

§ 2 Hvor forskriften gjelder

For planer etter plan- og bygningsloven følger forskriftens geografiske virkeområde av plan- og bygningsloven § 1-2. For planer, programmer og prosjekter etter andre lover, følger forskriftens geografiske virkeområde av den aktuelle loven.

§ 3 Forholdet til annet regelverk

Der et prosjekt krever tillatelse etter flere lover, skal konsekvensutredningen så langt det er mulig oppfylle krav til utredning og vurdering som er nødvendig for alle disse tillatelsene.

Beslutninger etter forskriften er ikke enkeltvedtak etter forvaltningsloven med unntak av vedtak om overtredelsesgebyr etter § 54.

§ 4 Hvem er ansvarlig myndighet

Ansvarlig myndighet etter denne forskriften er den som vedtar planer, programmer eller prosjekter etter plan- og bygningsloven eller andre lover.

For prosjekter der det er uklart hvem som er ansvarlig myndighet bestemmer departementet i den enkelte sak hvem som er ansvarlig myndighet. Departementet kan i den enkelte sak utpeke en annen ansvarlig myndighet enn den som framgår av første ledd.

§ 5 Ansvarlig myndighets rolle og ansvar

Ansvarlig myndighet har ansvar for at det gjennomføres konsekvensutredning i tråd med forskriften. Om ansvarlig myndighet samtidig er forslagsstiller, skal de to rollene så langt det er mulig holdes administrativt adskilt.

Ansvarlig myndighet skal under behandlingen av saker etter forskriften opptre objektivt, og skal ha eller skaffe seg tilstrekkelig fagkunnskap til å kunne vurdere og kontrollere konsekvensutredningen.

§ 6 Forslagsstiller

Forslagsstiller er den som fremmer forslag om eller søker om tillatelse til en plan, et program eller et prosjekt.

Forslagsstiller skal bære kostnadene med å utarbeide forslag til plan- eller utredningsprogram, konsekvensutredning og nødvendige oversettelser.

Forslagsstiller har ansvar for at opplysningene som gis til myndighetene er riktige og etterprøvbare, og at de oppfyller kravene i forskriften.

Forslagsstiller skal sikre og dokumentere at utredninger og feltundersøkelser følger anerkjent metodikk og utføres av personer med relevant faglig kompetanse jf. §§ 24 og 34.

Kapittel 2. Planer, programmer og prosjekter som skal konsekvensutredes

§ 7 Planer og programmer som skal konsekvensutredes

Planer og programmer skal alltid konsekvensutredes.

Med planer og programmer menes:

- a. kommuneplanens arealdel etter plan- og bygningsloven
- b. regionale planer, kommunedelplaner og områdereguleringer etter plan og bygningsloven som setter rammer for prosjekter som står oppført i vedlegg I eller II
- c. planer og programmer etter andre lover enn plan- og bygningsloven som setter rammer for prosjekter som står oppført i vedlegg I eller II

§ 8 Prosjekter som skal konsekvensutredes

Prosjekter i vedlegg I skal alltid konsekvensutredes.

Prosjekter i vedlegg II skal konsekvensutredes hvis prosjektet kan medføre vesentlige virkninger etter §§ 10-13.

Med prosjekter menes reguleringsplaner etter plan- og bygningsloven og tiltak som krever tillatelse etter andre lover.

§ 9 Endringer som kan gi konsekvensutredningsplikt

Det skal gjøres en konsekvensutredning etter bestemmelsene i denne forskriften dersom det før planen, programmet eller prosjektet legges ut på høring kommer fram nye opplysninger eller gjøres endringer som fører til at planen, programmet eller prosjektet likevel:

- a. setter rammer for prosjekter i vedlegg I eller II
- b. omfattes av vedlegg I
- c. kan medføre vesentlige virkninger etter §§ 10-13

Kapittel 3. Vurdering av konsekvensutredningsplikt for prosjekter

§ 10 Kriterier for vurdering av vesentlige virkninger

Ansvarlig myndighet avgjør om prosjektet kan medføre vesentlige virkninger for miljø eller samfunn ut fra kriteriene i §§ 11-13.

§ 11 Egenskaper ved prosjektet

Ved vurderingen av om et prosjekt medfører vesentlige virkninger for miljø eller samfunn skal myndigheten legge vekt på følgende egenskaper ved prosjektet:

- a. prosjektets størrelse og utforming
- b. omfanget av ny arealbruk og bruk av naturressurser, særlig jord, vann, biologiske ressurser og mineralressurser
- c. forurensning, støy, avfallsproduksjon, og andre ulemper
- d. klimagassutslipp
- e. risiko for alvorlige ulykker og/eller katastrofer som en følge av naturfarer som ras, skred eller flom
- f. risiko for befolkningens helse

§ 12 Lokalisering

Ved vurderingen av om et prosjekt kan medføre vesentlige virkninger for miljø eller samfunn skal myndigheten legge vekt på om lokaliseringen kan komme i konflikt med:

- a. verneområder eller foreslåtte verneområder
- b. viktig naturmangfold (naturtyper eller arter, sammenhengende naturområder med urørt preg og geologisk naturmangfold)
- c. vannmiljø
- d. vernede vassdrag, nasjonale laksefjorder og laksevassdrag
- e. viktige områder for friluftsliv
- f. viktige landskap
- g. viktige kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap
- h. verdensarvområder
- i. viktige mineralressurser
- j. naturgrunnet for samisk næring og kultur
- k. områder som er av stor betydning for landbruksvirksomhet, herunder reindrift
- l. statlige planretningslinjer, statlige planbestemmelser eller regionale planbestemmelser gitt i medhold av plan-

og bygningsloven av 27. juni 2008 nr. 71 eller rikspolitiske bestemmelser eller rikspolitiske retningslinjer gitt i medhold av plan- og bygningsloven av 14. juni 1985 nr. 77

§ 13 Egenskaper ved påvirkning

Ved vurdering av kriteriene i §§ 11 og 12 skal myndigheten legge vekt på

- a. virkningenes omfang
- b. virkningenes intensitet og kompleksitet
- c. sannsynlighet for at virkningene inntreffer og når de inntreffer
- d. virkningenes varighet, hyppighet og mulighet for å reversere eller begrense dem
- e. om virkningene strekker seg over landegrensene
- f. samlede virkninger av prosjektforslaget og andre eksisterende, godkjente eller planlagte planer, programmer eller prosjekter.

§ 14 Forslagstillers ansvar og oppgaver ved oppstart av planarbeid og søknad om tillatelse

Før oppstartsmøtet etter plan- og bygningsloven § 12-8 eller før innsending av søknad om tillatelse etter andre lover skal forslagsstiller legge fram opplysninger om prosjektet til myndigheten, slik at ansvarlig myndighet kan beslutte om prosjektet krever konsekvensutredning. Basert på kjent kunnskap skal forslagsstiller kort beskrive:

- a. prosjektets arealbehov og lokalisering
- b. prosjektets fysiske egenskaper og eventuelle rivingsarbeider
- c. miljøverdier som antas å bli vesentlig berørt av prosjektet
- d. prosjektets forventete vesentlige virkninger for utredningstemaene, § 18
- e. forventede vesentlige virkninger som kan følge av bruk av naturressurser

Forslagsstiller skal også legge fram sin vurdering av om prosjektet er konsekvensutredningspliktig.

§ 15 Ansvarlig myndighets beslutning om konsekvensutredningsplikt

Ansvarlig myndighet skal beslutte om et prosjekt skal konsekvensutredes etter reglene i denne forskrift, på bakgrunn av opplysninger lagt fram av forslagsstiller etter § 14, kriteriene i §§ 11-13 og andre tilgjengelige opplysninger. Beslutningen skal tas senest seks uker etter at forslagsstiller har lagt fram sine opplysninger.

Beslutningen etter første ledd skal være begrunnet. Begrunnelsen skal angi hvorfor det kreves konsekvensutredning eller hvorfor det ikke kreves konsekvensutredning. Beslutningen og begrunnelsen om konsekvensutredningsplikt skal offentliggjøres.

Kapittel 4. Plan- eller utredningsprogram

§ 16 Krav om plan- eller utredningsprogram

For alle konsekvensutredningspliktige planer, programmer og prosjekter skal forslagsstiller utarbeide et forslag til plan- eller utredningsprogram, etter kravene i § 17.

Med plan- eller utredningsprogram menes planprogram etter plan- og bygningsloven, eller utredningsprogram etter andre lover. Formålet med et plan- eller utredningsprogram er å avklare innhold, rammer og prosess for konsekvensutredningen.

§ 17 Krav til innholdet i plan- eller utredningsprogram

Plan- eller utredningsprogrammet skal tilpasses den aktuelle planen, programmet eller prosjektet, og sette krav til hva som skal utredes og hvordan.

Et plan- eller utredningsprogram skal:

- a. Beskrive planen, programmet eller prosjektets formål
- b. Beskrive det berørte området og miljøutfordringer knyttet til området
- c. Avklare hvilke relevante og realistiske alternativer som finnes, og som skal konsekvensutredes
- d. Avklare og avgrense hvilke temaer som skal konsekvensutredes jf. § 18, og begrunne kort hvorfor øvrige tema ikke skal konsekvensutredes

- e. Angi hvilke metoder som skal brukes for å utrede og framskaffe nødvendig kunnskap på de ulike tema, og omfang av ev. feltarbeid eller analyser
- f. Avklare hvilke krav som stilles til kompetanse for utredning av de enkelte tema
- g. Avklare om det er behov for uavhengig kontroll, jf. § 21
- h. Avklare om planen, programmet eller prosjektet kan medføre vesentlige grenseoverskridende virkninger
- i. Avklare hvem som skal medvirke i prosessen fra særlig berørte grupper og andre, og frister for høring og medvirkning, jf. § 19
- j. Angi en frist for når innhentede data skal legges inn i databaser, jf. § 50.

Plan- eller utredningsprogrammet skal inneholde kart, som også skal være tilgjengelig i et digitalt kartformat.

For kommuneplanens arealdel skal plan- eller utredningsprogrammet skille mellom krav til utredning av enkeltområder og krav til utredning av planen som helhet.

§ 18 Avklaring av hvilke tema som skal konsekvensutredes

Plan- eller utredningsprogrammet skal avklare og avgrense hvilke av følgende tema som vil kunne ha betydning for beslutningen i den aktuelle saken, og derfor skal konsekvensutredes:

- a. naturmangfold
- b. vannmiljø
- c. friluftsliv
- d. landskap
- e. kulturminner og kulturmiljø
- f. forurensning
- g. klimagassutslipp
- h. klimatilpasning
- i. naturressurser, blant annet jord- og skogressurser, fiskeri- og havressurser, høstbare ressurser og mineralressurser
- j. naturgrunlaget for samisk næring og kultur
- k. reindrift
- l. folkehelse
- m. risiko og sårbarhet

§ 19 Høring av forslag til plan- eller utredningsprogram

Forslagsstiller skal sende forslag til plan- eller utredningsprogram på høring til berørte myndigheter og interesseorganisasjoner. Dersom ansvarlig myndighet mener dette er hensiktsmessig, kan ansvarlig myndighet selv sende plan- eller utredningsprogrammet på høring.

For planer og prosjekter etter plan- og bygningsloven skal forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn, normalt samtidig med varsel om oppstart av planarbeidet. For øvrige planer, programmer og prosjekter etter andre lover, skal forslag til utredningsprogram sendes på høring tidligst mulig. Det skal settes en rimelig frist for å uttale seg. Fristen skal være minst seks uker.

Berørte regionale eller statlige myndigheter skal i sin uttalelse varsle om planen, programmet eller prosjektet kan komme i konflikt med nasjonale eller viktige regionale hensyn innenfor deres ansvarsområde.

Ansvarlig myndighet skal i forbindelse med høring av forslag til plan- eller utredningsprogram vurdere behovet for, og gjennomføre et offentlig møte om saken hvis det er nødvendig.

For prosjekter etter andre lover kan ansvarlig myndighet unnlate å sende forslag til utredningsprogram på høring hvis den videre behandlingen av saken stanses.

§ 20 Fastsetting av plan- eller utredningsprogram

Etter høring fastsetter ansvarlig myndighet det endelige innholdet i utredningsprogrammet. Beslutningen skal være skriftlig.

Ansvarlig myndighet skal påse at plan- eller utredningsprogrammet er i samsvar med bestemmelsene i dette kapitlet, og at høringsuttalelsene er redegjort for og innarbeidet i plan- eller utredningsprogrammet.

Ansvarlig myndighet skal legge særskilt vekt på uttalelser fra berørte regionale eller statlige myndigheter ved fastsetting av plan- og utredningsprogrammet.

Plan- eller utredningsprogrammet skal normalt fastsettes innen ti uker etter fristen for å gi høringsuttalelse. De som har gitt høringsuttalelse skal gjøres kjent med det fastsatte programmet.

Ansvarlig myndighet kan etter høring beslutte å stanse videre behandling av saken ved å unnlate å fastsette plan- eller utredningsprogram. Beslutningen skal begrunnes.

§ 21 Krav om uavhengig kontroll av prosjekter

Samtidig med fastsetting av plan- eller utredningsprogram kan ansvarlig myndighet kreve at forslagsstiller får gjennomført uavhengig kontroll av hele eller deler av konsekvensutredningen når:

- a. prosjektet har omfang, kompleksitet eller virkning som gjør utredningene spesielt omfattende eller krevende
- b. det er grunn til å tro at det kan være vesentlige negative virkninger for nasjonale interesser

Forslagsstiller har ansvar for å anskaffe kontrollforetak. Rapporten fra kontrollforetaket legges ved konsekvensutredningen.

§ 22 Bruk av plan- eller utredningsprogram for å avklare overordnede rammer, alternativer eller konsepter

Et plan- eller utredningsprogram kan brukes til å avklare og fastsette overordnede rammer, alternativer eller konsepter for senere planlegging innenfor et større område.

For statlige planer, programmer eller prosjekter kan ansvarlig departement bestemme at et plan- eller utredningsprogram skal sendes på høring sammen med konseptvalgutredning som grunnlag for beslutning om valg av konsept.

For statlige planer, programmer eller prosjekter der det er uenighet om hvilke alternativer som skal utredes, kan forslagsstiller be om at ansvarlig fagdepartement avklarer spørsmålet med Kommunal- og distriktsdepartementet.

Kapittel 5. Innhold i konsekvensutredning for planer og programmer

§ 23 Generelt om krav til innholdet

Forslagsstiller skal utarbeide en konsekvensutredning i tråd med det fastsatte plan- eller utredningsprogrammet, og krav som følger av dette kapitlet.

Innhold og omfang skal tilpasses den aktuelle planen eller programmet, og være relevant for de beslutninger som skal tas.

Konsekvensutredningen skal ta utgangspunkt i beste tilgjengelige kunnskap om tilstand og virkninger, herunder tradisjonell kunnskap. Hvis det mangler oppdatert kunnskap om viktige forhold, skal dette innhentes.

Konsekvensutredningen skal utgjøre et eget dokument.

Forslagsstiller skal utarbeide et sammendrag av konsekvensutredningen. Sammendraget skal ha en ordlyd, struktur og utforming som gjør at en leser uten særskilt fagkompetanse kan forstå det.

§ 24 Krav til metodikk og fagkompetanse

Utredninger, analyser og feltundersøkelser skal følge tilgjengelig anerkjent metodikk, og utføres av personer med relevant faglig kompetanse. Kompetansen skal dokumenteres.

Med anerkjent metodikk menes metodikk for utredninger, analyser og feltundersøkelser som er utarbeidet av vedkommende statlige fagmyndighet innenfor sitt ansvarsområde.

§ 25 Beskrivelse av planen eller programmet

Konsekvensutredningen skal inneholde en beskrivelse av planen eller programmet. Beskrivelsen av planen eller programmet skal omfatte:

- a. planen eller programmets formål
- b. innholdet i planen eller programmet
- c. forutsetninger for lokalisering
- d. omfanget av arealbruk og bruk av naturressurser
- e. potensialet for avfall og forurensning
- f. sårbarhet for klimaendringer og naturfarer (som flom, skred, stormflo og stigning i havnivået)

Beskrivelsen skal også omfatte forholdet til andre relevante planer, programmer og prosjekter.

§ 26 Dagens tilstand og nullalternativet

Konsekvensutredningen skal beskrive dagens tilstand for alle beslutningsrelevante tema.

Forslagstiller skal innhente ny kunnskap dersom eksisterende kunnskap ikke er oppdatert eller dekkende for å beskrive beslutningsrelevante forhold.

Konsekvensutredningen skal også beskrive nullalternativet. Nullalternativet er en forventet og realistisk utvikling av dagens tilstand dersom planen eller programmet ikke gjennomføres.

§ 27 Alternativer

Konsekvensutredningen skal identifisere, beskrive og vurdere alternative måter å oppnå formålet med planen eller programmet, herunder alternative konsepter, lokalisering og omfang.

Alle relevante og realistiske alternativer skal utredes. Alternativer som er forkastet skal beskrives kort.

Valg av alternativ skal begrunnes, og sammenligninger av virkningene for miljø og samfunn av de ulike alternativene skal beskrives. Hvis det ikke finnes alternativer, skal dette begrunnes.

For kommuneplanens arealdel skal vurderingen av alternativer også omfatte arealer som i gjeldende plan er satt av til utbyggingsformål.

§ 28 Påvirkning

Konsekvensutredningen skal vurdere vesentlig positiv og negativ påvirkning av planen eller programmet på temaene som skal utredes etter § 18. Både kortsiktig, langsiktig, direkte og indirekte påvirkning skal vurderes.

Samlet påvirkning av planen eller programmet og allerede gjennomførte, vedtatte eller godkjente planer, programmer eller prosjekter i influensområdet skal vurderes. Der hvor reindriftsinteresser blir berørt, skal den samlede påvirkningen innenfor det aktuelle reinbeitedistriktet vurderes.

Påvirkning skal vurderes opp mot nasjonale og internasjonale miljømål.

Påvirkning over landegrensene og utenfor nasjonale jurisdiksjonsområder skal også beskrives.

Beskrivelsen skal omfatte et arealregnskap.

§ 29 Forebygge og avbøte virkninger

Konsekvensutredningen skal beskrive relevante og realistiske tiltak for å unngå, begrense, istandsette eller kompensere vesentlige skadevirkninger for miljø og samfunn.

§ 30 Konsekvenser av planen eller programmet

Konsekvensutredningen skal beskrive konsekvensen for hvert enkelt utredningstema separat og konsekvenser for alle utredningstema samlet, i tråd med anerkjent metodikk.

Vurderingen av konsekvens skal holdes adskilt fra vurderinger av nytte.

§ 31 Etterundersøkelser

Konsekvensutredningen skal beskrive hvilke etterundersøkelser som er nødvendige for å identifisere utilsiktede vesentlige virkninger og for å sette inn nødvendige avbøtende tiltak.

§ 32 Metoder, kilder og usikkerhet

Konsekvensutredningen skal:

- a. beskrive de metodene som er brukt i utredningen
- b. beskrive kunnskapsmangler
- c. beskrive usikkerhet ved metode, kunnskapsgrunnlag, vurdering av påvirkning, vurdering av forebyggende og avbøtende tiltak og ved vurdering av konsekvens
- d. gjøre rede for om usikkerheten har påvirket utredningen

Utredningen skal inneholde opplysninger om kilder som er brukt, og en oversikt over hvem som har utført de ulike fagutredningene og hvilken kompetanse de har.

Kapittel 6. Innhold i konsekvensutredning for prosjekter

§ 33 Generelt om krav til innholdet

Forslagsstiller skal utarbeide en konsekvensutredning i tråd med det fastsatte plan- eller utredningsprogrammet, og krav som følger av dette kapitlet.

Innhold og omfang skal tilpasses prosjektet, og være relevant for de beslutninger som skal tas.

Konsekvensutredningen skal ta utgangspunkt i beste tilgjengelige kunnskap om tilstand og virkninger, herunder tradisjonell kunnskap. Hvis det mangler oppdatert kunnskap om viktige forhold, skal dette innhentes.

Konsekvensutredningen skal utgjøre et eget dokument.

Forslagsstiller skal utarbeide et sammendrag av konsekvensutredningen. Sammendraget skal ha en ordlyd, struktur og utforming som gjør at en leser uten særskilt fagkompetanse kan forstå det.

§ 34 Krav til metodikk og fagkompetanse

Utredninger, analyser og feltundersøkelser skal følge tilgjengelig anerkjent metodikk, og utføres av personer med relevant faglig kompetanse. Kompetansen skal dokumenteres.

Med anerkjent metodikk menes metodikk for utredninger, analyser og feltundersøkelser som er utarbeidet av vedkommende statlige fagmyndighet innenfor sitt ansvarsområde.

§ 35 Beskrivelse av prosjektet

Konsekvensutredningen skal inneholde en beskrivelse av prosjektet. Beskrivelsen av prosjektet skal omfatte:

- a. fysiske egenskaper, lokalisering, nødvendige rivingsarbeider og arealbehovet i både bygge- og driftsfasen
- b. begrunnelse for prosjektet og forutsetninger for lokalisering
- c. de viktigste trekkene ved driftsfasen, som produksjonsprosess, energibehov, energiforbruk, energiløsninger og transportbehov
- d. omfanget av ny arealbruk, og mengden naturressurser som vil bli brukt, særlig jord, vann, biologiske ressurser og mineralressurser
- e. et anslag over typen og mengden avfall, reststoffer, og forurensning som vil produseres i bygge- og driftsfasen

- f. sårbarhet for klimaendringer og naturfarer som flom, skred, stormflo og stigning i havnivået

Konsekvensutredningen skal også beskrive forholdet til andre relevante planer, programmer og prosjekter.

§ 36 Dagens tilstand og nullalternativet

Konsekvensutredningen skal beskrive dagens tilstand for alle beslutningsrelevante tema.

Forslagsstiller skal innhente ny kunnskap dersom eksisterende kunnskap ikke er oppdatert eller dekkende for å beskrive beslutningsrelevante forhold.

Konsekvensutredningen skal også beskrive nullalternativet. Nullalternativet er en forventet og realistisk utvikling av dagens tilstand dersom prosjektet ikke gjennomføres.

§ 37 Alternativer

Konsekvensutredningen skal identifisere, beskrive og vurdere beslutningsrelevante alternativer til lokalisering, omfang, utforming og teknologi.

Alle relevante og realistiske alternativer skal utredes. Alternativer som er forkastet skal beskrives kort.

Valg av alternativ skal begrunnes, og sammenligninger av virkningene for miljø og samfunn av de ulike alternativene skal gå fram. Hvis det ikke finnes alternativ, skal dette begrunnes.

§ 38 Påvirkning

Konsekvensutredningen skal vurdere hvilke vesentlige positive og negative påvirkninger prosjektet vil ha på temaene som skal utredes etter § 18. Både kortsiktig, langsiktig, direkte og indirekte, midlertidig og varig, reversibel og irreversibel påvirkning skal vurderes.

Samlet påvirkning av prosjektet og allerede gjennomførte, vedtatte eller godkjente planer, programmer eller prosjekter i influensområdet skal vurderes. Der hvor reindriftsinteresser blir berørt, skal den samlede påvirkningen innenfor det aktuelle reinbeitedistriktet vurderes.

Påvirkning skal vurderes opp mot nasjonale og internasjonale miljømål.

Påvirkning over landegrensene og utenfor nasjonale jurisdiksjonsområder skal også beskrives.

§ 39 Forebygge og avbøte virkninger

Konsekvensutredningen skal beskrive relevante og realistiske tiltak for å unngå, begrense, istandsette eller kompensere vesentlige skadevirkninger for miljø og samfunn, både i bygge- og driftsfasen.

§ 40 Konsekvenser av prosjektet

Konsekvensutredningen skal beskrive konsekvensen for hvert enkelt utredningstema separat, og konsekvenser for alle utredningstema samlet, i tråd med anerkjent metodikk.

Konsekvensene skal synliggjøres med og uten planlagte avbøtende tiltak.

Vurderingen av konsekvens skal holdes adskilt fra vurderingen av nytte.

§ 41 Etterundersøkelser

Konsekvensutredningen skal beskrive hvilke etterundersøkelser som er nødvendige for å identifisere utilsiktede vesentlige virkninger og for å sette inn nødvendige avbøtende tiltak.

§ 42 Metoder, kilder og usikkerhet

Konsekvensutredningen skal:

- a. beskrive de metodene som er brukt i utredningen
- b. beskrive kunnskapsmangler
- c. beskrive usikkerhet ved metode, kunnskapsgrunnlag, vurdering av påvirkning, vurdering av forebyggende og avbøtende tiltak og ved vurdering av konsekvens
- d. gjøre rede for om usikkerheten har påvirket utredningen

Utredningen skal inneholde opplysninger om kilder som er brukt, og en oversikt over hvem som har utført de ulike fagutredningene og hvilken kompetanse de har.

Kapittel 7. Behandling av konsekvensutredningen

§ 43. Høring av forslag til plan, program eller prosjekt med konsekvensutredning

Ansvarlig myndighet skal før høring kontrollere at konsekvensutredningen er i tråd med fastsatt plan- eller utredningsprogram, og i tråd med kapittel 5 eller 6.

Ansvarlig myndighet skal sørge for at forslag til plan, program eller prosjekt med konsekvensutredning sendes på høring til berørte myndigheter, parter og interesseorganisasjoner og at dokumentene legges ut til offentlig ettersyn. Det skal settes en rimelig frist for høringsuttalelser. Fristen skal være minst seks uker.

Berørte regionale eller statlige myndigheter skal vurdere om konsekvensutredningen har tilstrekkelig kvalitet og gir nødvendig kunnskap. Myndighetene skal i sin uttalelse varsle dersom planen, programmet eller prosjektet kommer i konflikt med nasjonale eller viktige regionale hensyn innenfor deres ansvarsområde.

Forslag til planer, programmer eller prosjekter med konsekvensutredning og eventuelle bakgrunnsdokumenter og fagrapporter skal gjøres tilgjengelig hos ansvarlig myndighet og forslagsstiller og på ansvarlig myndighets nettsted.

§ 44 Endringer av planer, programmer eller prosjekter etter gjennomført høring

Ved endring av planer, programmer eller prosjekter etter gjennomført høring, skal ansvarlig myndighet sørge for at det utarbeides konsekvensutredning i tråd med kapittel 5 eller 6 før det fattes vedtak i saken dersom:

- a. endringene kan medføre nye vesentlige virkninger eller
- b. virkningene ikke har vært vurdert tidligere.

Konsekvensutredningen skal sendes på høring i tråd med § 43.

§ 45 Omgjøring eller fornyet behandling av tillatelser

Ved omgjøring eller fornyet behandling av tillatelser skal ansvarlig myndighet sørge for at det utarbeides konsekvensutredning i tråd med

kapittel 5 eller 6 før det fattes vedtak i saken, dersom omgjøring eller fornyet behandling:

- a. kan medføre nye vesentlige virkninger eller
- b. virkningene ikke har vært vurdert tidligere.

Konsekvensutredningen skal sendes på høring i tråd med § 43.

§ 46 Kontroll av konsekvensutredningen og vurdering av behovet for tilleggsutredninger

Ansvarlig myndighet skal, på bakgrunn av høringen og egne vurderinger, kontrollere om konsekvensutredningen gir tilstrekkelig kunnskap, og ta stilling til om det er behov for tilleggsutredninger eller ytterligere dokumentasjon.

Hvis det er behov for tilleggsutredninger skal disse sendes på høring til dem som har gitt høringsuttalelser til forslaget til plan, program eller prosjekt, og eventuelt til andre myndigheter som blir berørt. Fristen for å gi høringsuttalelser til tilleggsutredningen skal ikke være kortere enn to uker.

Tilleggsutredninger skal tilfredsstillere kravene i kapittel 5 eller 6.

§ 47 Oppdatert kunnskap

Hvis det går lang tid fra gjennomført høring av konsekvensutredningen til tidspunkt for endelig vedtak, skal ansvarlig myndighet kontrollere at kunnskapen som legges til grunn for sluttbehandling av saken, jf. § 48, er oppdatert.

Hvis kunnskapsgrunnlaget har vesentlige mangler, skal ansvarlig myndighet sørge for at konsekvensutredningen oppdateres.

Oppdatert konsekvensutredning skal sendes på høring i tråd med § 43.

§ 48 Sluttbehandling av saken

Ansvarlig myndighet skal ta tilbørlig hensyn til konsekvensutredningen og høringsuttalelsene ved behandlingen av planen, programmet eller prosjektet.

Det skal gå fram hvordan høringsuttalelsene er vurdert og hvilken vekt de er tillagt. Særlig vekt skal tillegges uttalelser fra berørte regionale eller statlige myndigheter.

Ansvarlig myndighet skal på bakgrunn av konsekvensutredningen og høringsuttalelser utarbeide en begrunnet konklusjon om planen, programmet eller prosjektets konsekvenser for miljø og samfunn samlet og for de enkelte fagtema. Dette skal gå fram av saksfremlegg eller begrunnelse for vedtak.

Fremstilling av konsekvenser etter denne forskriften skal holdes adskilt fra framstillingen av nytten av planen, programmet eller prosjektet og avveining mellom konsekvenser og nytte.

Ansvarlig myndighet skal stille vilkår for å unngå, begrense, istandsette eller om mulig kompensere vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Ansvarlig myndighet skal påse at forslagsstiller overholder vilkårene.

Ansvarlig myndighet skal stille krav om etterundersøkelser jf. §§ 31 og 41. Ansvarlig myndighet skal fastsette fremgangsmåte, varighet og omfang av etterundersøkelser.

§ 49 Offentliggjøring av vedtaket

Når ansvarlig myndighet har truffet vedtak i saken, skal dette gjøres kjent for offentligheten og berørte myndigheter. Dokumentene skal være elektronisk tilgjengelige på nett, så langt noe annet ikke følger av eller i medhold av lov. Planvedtak skal kunngjøres i samsvar med plan- og bygningsloven § 8-4, § 11-15 og § 12-12.

Kapittel 8. Publisering av data fra konsekvensutredninger

§ 50 Krav om systematisering og publisering av data

Forslagsstiller skal sørge for at data som er samlet inn i arbeidet med konsekvensutredningen, herunder eventuelle tilleggsutredninger, blir lagt inn i offentlige databaser som har en dokumentert mottaksordning.

Data skal legges inn uten opphold, og før vedtak av planen, programmet eller prosjektet.

Kapittel 9. Planer, programmer eller prosjekter med grenseoverskridende virkninger

§ 51 Nasjonalt kontaktpunkt

Miljødirektoratet er nasjonalt kontaktpunkt for saker med grenseoverskridende virkninger for miljø eller samfunn.

§ 52 Planer, programmer eller prosjekter som kan medføre vesentlige virkninger i andre land

Hvis en plan, et program eller et prosjekt kan medføre vesentlige virkninger for miljø eller samfunn i et annet land, skal forslagsstiller eller ansvarlig myndighet så tidlig som mulig varsle Miljødirektoratet om saken.

Miljødirektoratet skal informere kontaktmyndigheten i berørte land med forespørsel om de ønsker å delta i plan- eller søknadsprosessen.

Miljødirektoratet skal sende forslag til plan- eller utredningsprogram og planforslag eller søknad med konsekvensutredning til nasjonalt kontaktpunkt i berørte land så tidlig som mulig. Berørte parter i andre land skal ha minst like lang tid til å avgi høringsuttalelse som berørte parter i Norge.

Miljødirektoratet kan pålegge forslagsstiller og ansvarlig myndighet å delta i et offentlig møte om saken i berørte land, hvis berørte land ønsker det.

Miljødirektoratet eller ansvarlig myndighet kan pålegge forslagsstilleren å utarbeide hele eller deler av saksdokumentene på de språkene som er nødvendige.

Ansvarlig myndighet skal informere Miljødirektoratet om vedtak i saken, som sender dette til nasjonalt kontaktpunkt i berørte land.

§ 53 Planer, programmer eller prosjekter som kan medføre vesentlige virkninger i Norge

I saker der Miljødirektoratet varsles av kontaktmyndigheten i et annet land, skal direktoratet der dette er relevant gjøre informasjon om planen, programmet eller prosjektet kjent på eget nettsted for saker med grenseoverskridende miljøvirkninger, og i nødvendig grad på annen måte gjøre saken kjent for, og legge til rette for høring av, berørte norske myndigheter og interesseorganisasjoner. Miljødirektoratet sender, med utgangspunkt i mottatte uttalelser, et tilsvarende svar til kontaktmyndigheten i opphavslandet.

Hvis øvrige norske myndigheter blir varslet eller på annen måte får kunnskap om planer, programmer eller prosjekter i et annet land som kan medføre vesentlige virkninger for miljø eller samfunn i Norge, skal Miljødirektoratet underrettes om dette, slik at dialog med kontaktmyndigheten i opphavslandet kan opprettes og saken høres i Norge.

Miljødirektoratet skal videresende mottatt vedtak i saken til de som har avgitt høringsuttalelse.

Kapittel 10. Sanksjoner, ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

§ 54 Overtredelsesgebyr

Ansvarlig myndighet kan i henhold til plan- og [bygningsloven § 32-8a](#) ilegge forslagsstiller overtredelsesgebyr dersom forslagsstiller forsettlig eller uaktsomt:

- a. gir uriktige eller villedende opplysninger som har betydning for vurdering av konsekvensutredningsplikt
- b. unnlater å følge krav til prosess og innhold gitt i forskriften
- c. gir uriktige eller villedende opplysninger av betydning for vurdering av saken

Dersom ansvarlig myndighet er forslagsstiller, kan departementet ilegge overtredelsesgebyr.

Ved vurdering av overtredelsesgebyrets størrelse kan det legges vekt på hvor alvorlig overtredelsen er, graden av skyld, skadepotensialet ved overtredelsen og om overtrederen tidligere har vært ilagt overtredelsesgebyr.

Overtredelsesgebyr kan ikke overstige kr 600 000.

§ 55 Straff

Den som forsettlig eller grovt uaktsomt opptrer som nevnt i § 54 første ledd, straffes med bøter eller fengsel inntil 1 år dersom overtredelsen er vesentlig. Ved grove overtredelser er straffen fengsel inntil 2 år.

§ 56 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft xx.xx.20xx. Fra samme tid oppheves forskrift 21. juni 2017 nr. 854 om konsekvensutredninger.

§ 57 Overgangsbestemmelser

Planer og tiltak som var omfattet av tidligere forskrift om konsekvensutredning 21. juni 2017 nr. 854, skal følge krav til prosess og innhold i forskriften her i den videre behandlingen.

Følgende planer og tiltak omfattes ikke av denne forskriften dersom de ikke var omfattet av tidligere forskrift om konsekvensutredning 21. juni 2017 nr. 854:

- a) Regionale planer og kommuneplaner der det er varslet oppstart før ikrafttredelse av denne forskriften, i henhold til [§ 8-3](#), [§ 11-12](#)
- b) Reguleringsplaner der det er varslet oppstart før ikrafttredelse av denne forskriften, i henhold til plan- og bygningsloven § 12-8
- c) Verneforslag som er kunngjort etter [naturmangfoldloven § 47 før ikrafttredelse av denne forskriften](#),
- d) Planer eller tiltak etter annen lov ble sendt på høring før [*dato for ikrafttredelse av ny forskrift*]

Vedlegg I. Prosjekter som alltid skal konsekvensutredes

A. Prosjekter		B. Ansvarlig myndighet og lov(er) behandlingen knyttes opp til
1.	Råoljeraffinerier (med unntak av virksomheter som utelukkende produserer smøremidler av råolje) og anlegg for omdanning til gass og væske av 500 tonn kull eller oljeskifer eller mer pr. døgn.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
2.	a) Varmekraftverk og andre forbrenningsinstallasjoner, også mobile og midlertidige gasskraftverk, med en energiproduksjon på minst 150 MW (mindre anlegg omfattes av vedlegg II nr. 3a). b) Atomkraftverk og andre atomreaktorer, herunder nedlegging, avvikling eller riving av slike (med unntak av forskningsanlegg for produksjon og omdanning av spaltbare og fertile stoffer der maksimal kraft ikke overstiger 1 kW vedvarende mengde).	Norges vassdrags- og energidirektorat for varmekraftverk. Energiloven. Energidepartementet. Energiloven. Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet. Atomenergiloven. Forurensningsloven.
3.	a) Anlegg for repressering av bestrålt atombrensel b) Anlegg beregnet: i) på produksjon eller anrikning av atombrensel ii) på bearbeiding av bestrålt atombrensel eller høyaktivt radioaktivt avfall iii) på disponering av bestrålt atombrensel iv) for disponering av radioaktivt avfall v) for lagring (planlagt å vare mer enn 10 år) av bestrålt atombrensel eller radioaktivt avfall på annet sted enn stedet der det ble generert.	Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet. Forurensningsloven. Atomenergiloven. Strålevernloven.
4.	a) Integrerte anlegg for førstegangsmelting av støpejern og stål b) Anlegg for produksjon av ikke-jernholdige råmetaller fra malm, konsentrater eller sekundærråstoffer ved hjelp av metallurgiske, kjemiske eller elektrolytiske prosesser.	Plan- og bygningsloven. Forurensningsloven, hvis prosjektet ikke krever ny plan
5.	Anlegg for utvinning av asbest og for behandling og bearbeiding av asbest og produkter som inneholder asbest: når det gjelder asbestementprodukter, med en årlig produksjon på over 20 000 tonn ferdige produkter; når det gjelder friksjonsmateriale, med en årlig produksjon på over 50 tonn ferdige produkter; og når det gjelder annen anvendelse av asbest, med et årlig forbruk på over 200 tonn.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
6.	Integrerte kjemiske installasjoner, dvs. anlegg for fremstilling i industriell målestokk av stoffer ved hjelp av kjemiske omdanningsprosesser, der flere enheter ligger ved siden av hverandre og funksjonelt sett hører sammen, og som er beregnet på: a) Fremstilling av organiske kjemikalier b) Fremstilling av uorganiske kjemikalier c) Fremstilling av fosfor-, nitrogen- eller kaliumgjødsel (ren eller sammensatt gjødsel) d) Fremstilling av basisprodukter for	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.

A. Prosjekter	B. Ansvarlig myndighet og lov(er) behandlingen knyttes opp til
plantevernmidler samt biocider e) Fremstilling av farmasøytiske basisprodukter ved hjelp av kjemiske eller biologiske metoder f) Fremstilling av sprengstoff.	
7. a) Jernbanelinjer for langdistansetrafikk. Flyplasser med en rullebane på 1600 meter eller lengre (mindre prosjekter omfattes av vedlegg II nr. 10d) b) Motorveier og andre avkjørselsfrie veier som er forbeholdt motorisert trafikk c) Anlegg av ny vei med minst fire kjørefelt eller utbedring og/eller utvidelse av en eksisterende vei som har to kjørefelt slik at den får minst fire kjørefelt, dersom en slik vei har en lengde på minst 10 km d) Forstads- og T-baner med investeringskostnader på mer enn 1 milliard kr (mindre prosjekter omfattes av vedlegg II nr. 10h) e) Andre vei- og jernbaneprosjekter med investeringskostnader på mer enn 1 milliard kr. (mindre jernbaneanlegg omfattes av vedlegg II nr. 10c, mindre veier omfattes av vedlegg II nr. 10e).	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven. Forsvarsdepartementet er ansvarlig myndighet for militære flyplasser.
8. a) Etablering av innlands vannveier og havner for trafikk på innlands vannveier der skip over 1 350 tonn kan seile (mindre prosjekter omfattes av vedlegg II nr. 10f) b) Nyetablering av farleder, havner og havneanlegg, der skip på over 1 350 tonn kan seile og anløpe. Ferjekaier inngår i punkt 7b, 7c eller 7e.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
9. Anlegg for behandling av farlig avfall ved forbrenning, kjemisk behandling som definert i direktiv 2008/98/EF om avfall vedlegg I avsnitt D9, eller deponering.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
10. Anlegg for behandling av ikke-farlig avfall ved forbrenning eller kjemisk behandling som definert i direktiv 2008/98/EF om avfall vedlegg I avsnitt D9, med en kapasitet på mer enn 100 tonn per dag (mindre anlegg omfattes av vedlegg II nr. 11b).	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
11. Anlegg for grunnvann der den mengden vann som tas ut eller infiltreres utgjør minst 10 millioner m ³ pr. år.	Norges vassdrags- og energidirektorat. Vannressursloven.
12. a) Anlegg for transport av vann mellom nedbørfelt der denne transporten har som mål å motvirke eventuell vannmangel, og der mengden vann som transporteres overstiger 100 millioner m ³ pr. år b) I alle andre tilfeller; konsesjonspliktige anlegg for transport av vann mellom nedbørfelt der den gjennomsnittlige vannmengde i det nedbørfeltet det transporteres vann fra overstiger 2000 millioner m ³ pr. år gjennom flere år, og der den	Plan- og bygningsloven. Norges vassdrags- og energidirektorat. Vannressursloven.

A. Prosjekter	B. Ansvarlig myndighet og lov(er) behandlingen knyttes opp til
transporterte vannmengden overstiger 5% av denne mengden (mindre prosjekter omfattes av vedlegg II nr. 10m). I begge tilfeller unntas transport av drikkevann gjennom rørledninger.	
13. Renseanlegg for kommunalt avløpsvann med en kapasitet på over 150 000 personekvivalenter (mindre prosjekter omfattes av vedlegg II nr. 11c).	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
14. Utvinning av olje og naturgass i kommersiell hensikt der utvunnet mengde overstiger 500 tonn pr. dag for olje og 500 000 m ³ pr. dag for gass (mindre prosjekter omfattes av vedlegg II nr. 2e).	Behandles etter egne regler om konsekvensutredninger etter petroleumsloven. Energidepartementet.
15. a) Dammer og andre anlegg for oppdemming eller varig lagring av vann dersom mengde oppdemmet eller lagret vann overstiger 10 millioner m ³ (mindre prosjekter omfattes av vedlegg II nr. 10g) b) Vannkraftverk med en årlig produksjon over 40 GWh (mindre prosjekter omfattes av vedlegg II nr. 3h).	Norges vassdrags- og energidirektorat. Vassdragsreguleringsloven eller vannressursloven. Norges vassdrags- og energidirektorat. Vannressursloven. Vassdragsreguleringsloven.
16. Rørledninger med en diameter på over 800 mm og en lengde på over 40 km: a) Til transport av gass, olje og kjemikalier b) Til transport av CO ₂ -strømmer med sikte på geologisk lagring, med tilhørende pumpestasjoner (mindre prosjekter omfattes av vedlegg II nr. 10i).	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven. Norges vassdrags- og energidirektorat for prosjekter etter naturgassloven. Prosjekter som omfattes av petroleumsloven behandles etter egne regler om konsekvensutredninger. Energidepartementet. Behandles etter egne regler om konsekvensutredninger etter kontinentalsokkelloven. Energidepartementet.
17. Anlegg for intensiv fjørfe- eller svineavl med plass til mer enn (mindre prosjekter omfattes av vedlegg II nr. 1e): a) 85 000 broilere, 60 000 høner b) 3 000 slaktegriser (over 30 kg) eller c) 900 purker.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven. Statsforvalteren. Lov om regulering av svine- og fjørfeproduksjon.
18. Industrianlegg for: a) Produksjon av papirmasse av tømmer eller lignende fibermateriale b) Produksjon av papir og papp med en produksjonskapasitet på mer enn 200 tonn pr. dag (mindre prosjekter omfattes av vedlegg II nr. 8a).	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
19. a) Uttak av malmer, mineraler, stein, grus, sand, leire eller andre masser dersom minst 50 dekar samlet overflate blir berørt eller samlet uttak omfatter mer enn [antall] m ³ masse (mindre prosjekter omfattes av vedlegg II nr. 2a). b) Uttak av torv	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven. Direktoratet for mineralforvaltning er ansvarlig myndighet for større uttak av mineralressurser dersom planmyndigheten ønsker dette.
20. Kraftledninger og jord- og sjøkabler med spenning 132 kV eller høyere og en lengde på	Norges vassdrags- og energidirektorat. Energiloven.

A. Prosjekter		B. Ansvarlig myndighet og lov(er) behandlingen knyttes opp til
	mer enn 15 km (mindre prosjekter omfattes av vedlegg II nr. 3 b2).	
21.	Lagringsanlegg for olje eller petrokjemiske eller kjemiske produkter med en kapasitet på 200 000 tonn eller mer.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
22.	Lagringsanlegg for geologisk lagring av CO ₂ , dvs. et bestemt område innenfor en geologisk formasjon som anvendes til geologisk lagring av CO ₂ og tilhørende overflate- og injeksjonsinstallasjoner (med unntak av anlegg som benyttes til forskning, utvikling og utprøving av nye produkter og prosesser med samlet påtenkt lagringskapasitet under 100 000 tonn).	Behandles etter egne regler om konsekvensutredninger etter kontinentalsokkelloven. Energidepartementet.
23.	Anlegg for CO ₂ -fangst med sikte på geologisk lagring fra anlegg som omfattes av dette vedlegg eller av petroleumsloven.	Forurensningsmyndigheten. Forurensingsloven. Anlegg som omfattes av petroleumsloven behandles etter egne regler om konsekvensutredninger. Energidepartementet.
24.	Industrianlegg, næringsbygg, bygg for offentlig eller privat tjenesteyting og bygg til allmennyttige formål med et bruksareal på mer enn 15 000 m ² , eller områder som er regulert til disse og som er større enn 50 dekar (mindre prosjekter omfattes av vedlegg II nr. 11j).	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
25.	Bolig- og fritidsboligområder over 50 dekar (mindre prosjekter omfattes av vedlegg II nr. 11 k).	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
26.	Større militære skyte- og øvingsfelt.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
27.	Omlasting av olje og gass fra skip til skip av et visst omfang eller frekvens.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
28.	Vindkraftanlegg med en installert effekt på mer enn 10 MW (mindre prosjekter omfattes av vedlegg II nr. 3i).	Norges vassdrags- og energidirektorat. Energiloven.
29.	Verneområder større enn 250 km ² .	Miljødirektoratet. Naturmangfoldloven.
30.	Solkraftverk med installert effekt over 5 MW (mindre prosjekter omfattes av vedlegg II nr. 3k).	Norges vassdrags- og energidirektorat. Energiloven.
31.	Akvakultur av fisk a) i sjø med mer enn 3600 tonn maks tillatt biomasse (mindre anlegg er omfattet av vedlegg II nr. 1 f) b) i ferskvann c) på land	Fylkeskommunen. Fiskeridirektoratet for prosjekter til havs utenfor produksjonsområdene og for akvakultur til særlige formål. Akvakulturloven
Utvidelse, endring, utvikling eller utprøving av prosjekter i vedlegg I		
32.	a) Utvidelser eller endringer av prosjekter i øvrige punkter i vedlegg I, der utvidelsen eller endringen i seg selv overstiger de respektive punkters størrelseskriterier, skal alltid ha konsekvensutredning. Ved utvidelse eller endring av prosjekter i vedlegg I der det ikke er gitt størrelseskriterier,	Jf. ovenfor.

A. Prosjekter	B. Ansvarlig myndighet og lov(er) behandlingen knyttes opp til
<p>eller der endringen/utvidelsen er under størrelseskriteriene, skal utvidelsen eller endringen vurderes etter forskriftens kapittel 3.</p> <p>b) Prosjekter i vedlegg I som utelukkende eller hovedsakelig tjener til utvikling og prøving av nye metoder eller produkter, og som ikke pågår i mer enn to år, skal vurderes etter forskriftens kapittel 3.</p>	

Vedlegg II. Prosjekter som skal konsekvensutredes hvis det kan medføre vesentlige virkninger etter kapittel 3.

A. Prosjekter		B. Ansvarlig myndighet og lov(er) behandlingen er knyttet opp til
1. JORDBRUK, SKOGBRUK OG AKVAKULTUR		
a)	Prosjekter for planering eller flytting av jord i jordbruket.	Forurensningsmyndigheten. Forurensningsloven.
b)	Prosjekter for bruk av uoppdyrkede landområder eller delvis naturlige områder til intensivt jordbruk, herunder nydyrking og omlegging til innmarksbeite.	Kommunen. Forskrift om nydyrking gitt med hjemmel i jordloven.
c)	Vannforvaltningsprosjekter innen landbruk, herunder vannings- og dreneringsprosjekter.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
d)	i. Avskoging med sikte på omlegging til annen arealbruk	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
	ii. Skogreising og skifte av treslag med samlet overflate på mer enn 100 dekar.	Kommunen. Forskrift om bærekraftig skogbruk med hjemmel i skogbruksloven.
e)	Anlegg for intensivt dyrehold	Statsforvalteren. Lov om regulering av svine- og fjørfeproduksjon.
f)	Akvakultur som ikke er omfattet av vedlegg I nr. 31.	Fylkeskommunen. Fiskeridirektoratet for prosjekter til havs utenfor produksjonsområdene og for akvakultur til særlige formål. Akvakulturloven.
g)	Landgjenvinning fra havet.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
h)	Reingjerder på mer enn 5 km.	Landbruksdirektoratet. Reindriftsloven.
i)	Etablering av landbruksvei.	Kommunen. Forskrift om planlegging og godkjenning av veier for landbruksformål gitt med hjemmel i jordloven og skogbruksloven.
2. UTVINNINGSIKKE		
a)	Uttak av malmer, mineraler, stein, grus, sand, leire eller andre masser, som ikke omfattes av vedlegg I nr. 19.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
b)	Gruvedrift under jorden.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
c)	Mudringsrelatert kommersiell utvinning av mineraler fra havbunnen	Fylkeskommunen. Havbunnsmineralloven.
d)	Dypboring, særlig:	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven
	i. Geotermisk boring	Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet for prosjekter etter atomenergiloven. Norges vassdrags- og energidirektorat for prosjekter etter vannressursloven.
	ii. Boring for deponi for atomavfall	
iii. Boring med sikte på vannforsyning med unntak av boring som utføres for å studere jordbunnens fasthet.		
e)	Anlegg for utvinning av kull, olje, naturgass, malm og oljeskifer.	Energidepartementet for prosjekter etter petroleumsloven.
3. ENERGIANLEGG		
a)	Anlegg for produksjon av elektrisk energi, damp og varmtvann som krever konsesjon	Norges vassdrags- og energidirektorat. Energiloven.

A. Prosjekter		B. Ansvarlig myndighet og lov(er) behandlingen er knyttet opp til
	etter energiloven, som ikke er omfattet av vedlegg I.	
b1)	Industrianlegg og rørledninger for transport av olje og gass, damp og varmtvann.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven. Norges vassdrags- og energidirektorat. Naturgassloven. Energiloven. Energidepartementet. Petroleumsloven.
b2)	Kraftledninger, transformator- og koblingsstasjoner og lignende anlegg for overføring av elektrisk energi som krever anleggskonsesjon, som ikke omfattes av vedlegg I nr. 20.	Norges vassdrags- og energidirektorat. Energiloven.
c)	Lagring av naturgass på jordoverflaten.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven. Norges vassdrags- og energidirektorat for prosjekter som krever konsesjon etter naturgassloven.
d)	Lagring av brennbar gass under jorden.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven. Norges vassdrags- og energidirektorat for prosjekter som krever konsesjon etter naturgassloven.
e)	Lagring av fossilt brensel på jordoverflaten	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven. Norges vassdrags- og energidirektorat for prosjekter som krever konsesjon etter naturgassloven.
f)	Industriell brikettering av kull og lignitt.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
g)	Anlegg for bearbeiding og lagring av radioaktivt avfall der det kreves tillatelse fra Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet.	Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet. Atomenergiloven. Forurensningsloven og strålevernloven.
h)	Anlegg for produksjon av vannkraft.	Norges vassdrags- og energidirektorat for prosjekter som krever konsesjon etter vannressursloven eller vassdragsreguleringsloven.
i)	Konsesjonspliktige anlegg for utnyttning av vindkraft til energiproduksjon.	Norges vassdrags- og energidirektorat. Energiloven.
j)	Anlegg til oppsamling av CO ₂ -strømmer fra anlegg med sikte på geologisk lagring.	Slike prosjekter omfattes av vedlegg I nr. 22.
k)	Anlegg for utnyttning av solkraft til energiproduksjon, som ikke omfattes av vedlegg I nr. 30.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven
4. PRODUKSJON OG BEARBEIDING AV METALL		
a)	Anlegg for produksjon av råjern eller stål (første- eller andregangs smelting) med tilhørende utstyr for kontinuerlig støpning.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
b)	Anlegg for bearbeiding av ferrometaller ved hjelp av: <ul style="list-style-type: none"> i. Varmevalsing ii. Smiing med hammere iii. Påføring av beskyttelseslag av smeltet metall. 	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
c)	Ferrometallstøperier.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
d)	Anlegg for smelting, herunder legering, av ikke-jernholdige metaller, unntatt edelmetaller,	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.

A. Prosjekter		B. Ansvarlig myndighet og lov(er) behandlingen er knyttet opp til
	herunder gjenvinningsprodukter (raffinering, støpning).	
e)	Anlegg for overflatebehandling av metaller og plast ved hjelp av en elektrolytisk eller kjemisk prosess.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
f)	Anlegg for produksjon og montering av motorvogner.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
g)	Skipsverft.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
h)	Produksjons- og reparasjonsanlegg for luftfartøy.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
i)	Produksjon av jernbanemateriell.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
j)	Ekspløsjonsforming.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
k)	Anlegg for røsting og sintring av malm.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
5. MINERALINDUSTRI		
a)	Koksverk (tørredestillasjon av kull).	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
b)	Sementproduksjonsanlegg.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
c)	Anlegg for produksjon av asbest og fremstilling av asbestbaserte produkter.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
d)	Anlegg for produksjon av glass, herunder glassfibrer.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
e)	Anlegg for smelting av mineralske stoffer, herunder produksjon av mineralfibrer.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
f)	Anlegg for produksjon av keramiske produkter ved brenning, særlig takstein, murstein, ildfast stein, fliser, steintøy eller porselen.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
6. KJEMISK INDUSTRI (prosjekter som ikke omfattes av vedlegg I nr. 6)		
a)	Behandling av halvfabrikata og produksjon av kjemikalier.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
b)	Produksjon av plantevernmidler og legemidler, maling og lakk, elastomer og peroksider.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
c)	Lagringsanlegg for olje, samt petrokjemiske og kjemiske produkter.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
7. NÆRINGSMIDDELINDUSTRI		
a)	Fremstilling av dyre- og plantefett.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
b)	Konservering av dyre- og planteprodukter.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
c)	Fremstilling av meieriprodukter.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
d)	Brygging og malting.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
e)	Sukkervareproduksjon.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
f)	Slakterier.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
g)	Industriell fremstilling av stivelse.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
h)	Fiskemels- og fiskeoljefabriker.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
i)	Sukkerfabriker.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
8. TEKSTIL-, LÆRVARE-, TREVARE- OG PAPIRINDUSTRI		
a)	Industriell produksjon av papir og papp.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
b)	Anlegg for forbehandling (vasking, bleking, mercerisering) eller farging av fibrer eller tekstiler.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.

A. Prosjekter		B. Ansvarlig myndighet og lov(er) behandlingen er knyttet opp til
c)	Anlegg for garving av huder og skinn.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
d)	Anlegg for produksjon og behandling av cellulose.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
9. GUMMIINDUSTRI		
	Produksjon og behandling av elastomerprodukter.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
10. INFRASTRUKTURPROSJEKTER		
a)	Utviklingsprosjekter for industriområder.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
b)	Utviklings- og fornyelsesprosjekter i by- og tettstedsområder, inkludert boligprosjekter, kjøpesentre, parkeringsanlegg, gravplasser, skoler, kultursentre, idrettsanlegg og vann- og avløpsanlegg.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
c)	Bygging av jernbane og anlegg for omlasting av gods, samt terminaler som betjener flere transportsystemer.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
d)	i. Bygging av flyplasser ii. Landingsplass for helikopter.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
e)	i. Bygging av veier ii. Bygging av havner og havneanlegg, herunder fiskehavner og offshorerelaterte havner iii. Utvidelse eller vesentlig endret bruk av eksisterende farleder.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
f)	Bygging av innlands vannveier som ikke omfattes av vedlegg I, samt kanalisering og flomsikring.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
g)	Demninger og anlegg for oppdemming eller varig lagring av vann.	Norges vassdrags- og energidirektorat. Vannressursloven.
		Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
h)	Sporveier, høybaner og undergrunnsbaner, svevebaner og lignende baner av bestemte typer som utelukkende eller hovedsakelig blir brukt til persontransport.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
i)	Rørledninger for transport av CO ₂ -strømmer med sikte på geologisk lagring.	Prosjekter som omfattes av Naturgassloven. Norges vassdrags- og energidirektorat. Prosjekter som omfattes av petroleumsloven behandles etter egne regler om konsekvensutredninger. Tilsvarende gjelder prosjekter som omfattes av kontinentalsokkelloven. Energidepartementet.
j)	Vannledningsanlegg over større avstander.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven
k)	Bygging av erosjonsforebyggende kystanlegg og bygging til sjøs som kan medføre endringer av kysten, f.eks. diker, moloer, sjeteer og andre bygg til vern mot havet, bortsett fra vedlikehold og gjenoppbygging av slike anlegg.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
l)	Anlegg for uttak eller kunstig infiltrasjon for gjenoppbygging av grunnvann.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven. Norges vassdrags- og energidirektorat. Vannressursloven.

A. Prosjekter		B. Ansvarlig myndighet og lov(er) behandlingen er knyttet opp til
m)	Anlegg for transport av vannressurser mellom nedbørfelt.	Norges vassdrags- og energidirektorat. Vannressursloven. Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
11. ANDRE PROSJEKTER		
a)	Permanente konkurranse- og testbaner for bil og motorsykkel.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
b)	Anlegg for behandling av avfall som ikke er omfattet av vedlegg I, samt enkelt disponeringer av masser på land og i sjø og vassdrag som ikke er omfattet av andre punkter i vedlegg I og II.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
c)	Renseanlegg for kommunalt avløpsvann, som ikke er omfattet av vedlegg I nr. 13.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
d)	Opplagringsplasser for slamavleiring.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
e)	Lagring av skrapjern, herunder opphoggingsplasser for kjøretøyer.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
f)	Prøvingsbenker for motorer, turbiner eller reaktorer.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
g)	Anlegg for produksjon av syntetiske mineralfibrer.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
h)	Anlegg for gjenvinning eller destruering av eksplosjonsfarlige stoffer.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
i)	Destruksjonsanlegg for dyreskrotter.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
j)	Industrianlegg, næringsbygg, herunder kjøpesentre som ikke inngår i nr. 10 b, bygg for offentlig eller privat tjenesteyting og bygg til allmennyttige formål, som ikke er omfattet av vedlegg I nr. 24.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
k)	Bolig- og fritidsboligområder, som ikke er omfattet av vedlegg I nr. 25.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
12. TURISME OG FRITID		
a)	Hoppbakker, skianlegg og skiheiser, taubaner og tilknyttet utbygging.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
b)	Lystbåthavner og småbåthavner med tilknyttet utbygging.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
c)	Turistanlegg, hotell og utleiehytter med tilknyttet utbygging utenfor bymessige områder.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
d)	Permanente campingplasser og plasser for bobilparkering.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
e)	Temaparker, herunder fornøyelses- og opplevelsesparker, golfbaner o.l.	Planmyndigheten. Plan- og bygningsloven.
13. UTVIDELSER ELLER ENDRINGER		
	Utvidelser eller endringer av prosjekter nevnt i vedlegg II som kan få vesentlige virkninger etter kapittel 3.	Jf. ovenfor